

Nowy system wspomagania pracy szkoły

*Podstawowe założenia, cele
i prowadzone działania*

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wsparcie projektowe dla nowego systemu wspomaganie pracy szkół

- **Projekt systemowy realizowany w Ośrodku Rozwoju Edukacji: „System doskonalenia nauczycieli oparty na ogólnodostępnym kompleksowym wspomaganie szkół”, Poddziałanie 3.3.1, Priorytet III PO KL**
- **Projekty konkursowe powiatów, Działanie 3.5, Priorytet III PO KL**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Dlaczego należy budować efektywny system wspomagania pracy i rozwoju szkół?

Jak jest obecnie?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

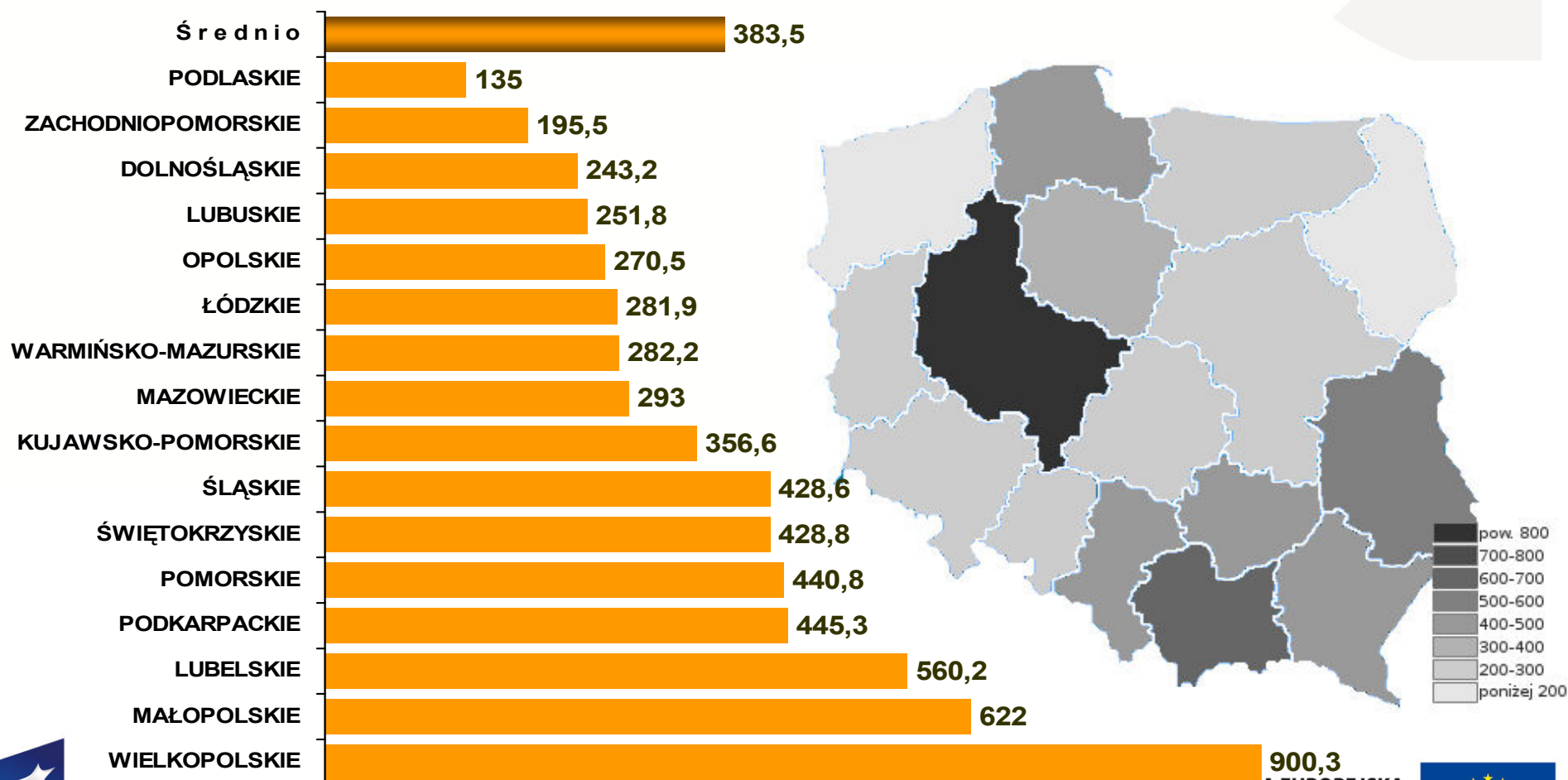
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Przegląd obecnego systemu wspierania szkół

kadra systemu doskonalenia zawodowego nauczycieli

Liczba nauczycieli przypadających na 1 pracownika merytorycznego publicznej placówki doskonalenia nauczycieli w poszczególnych województwach

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

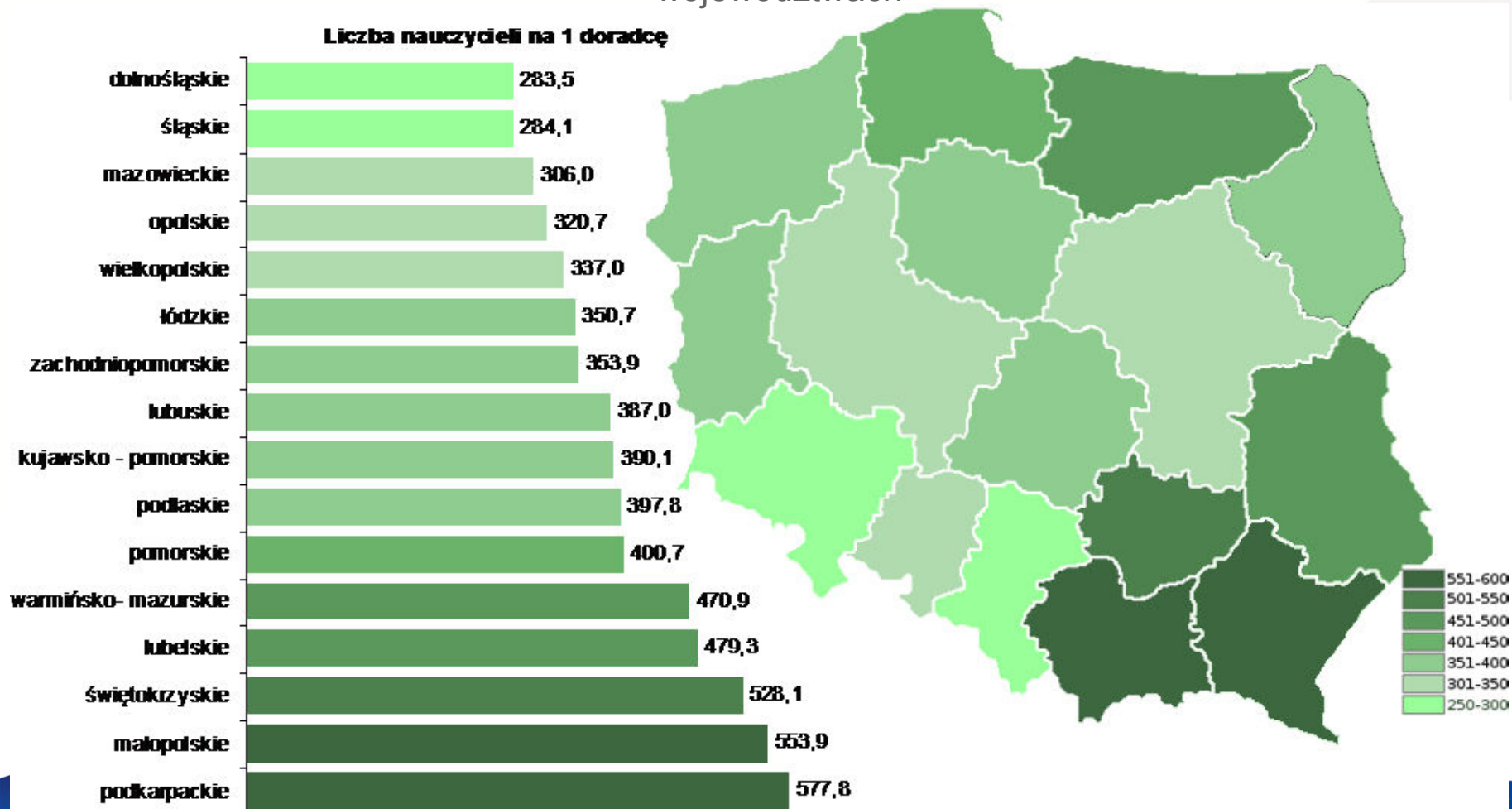
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Przegląd obecnego systemu wspierania szkół

kadra systemu doskonalenia zawodowego nauczycieli

Liczba nauczycieli przypadających na 1 doradcę metodycznego w poszczególnych województwach

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

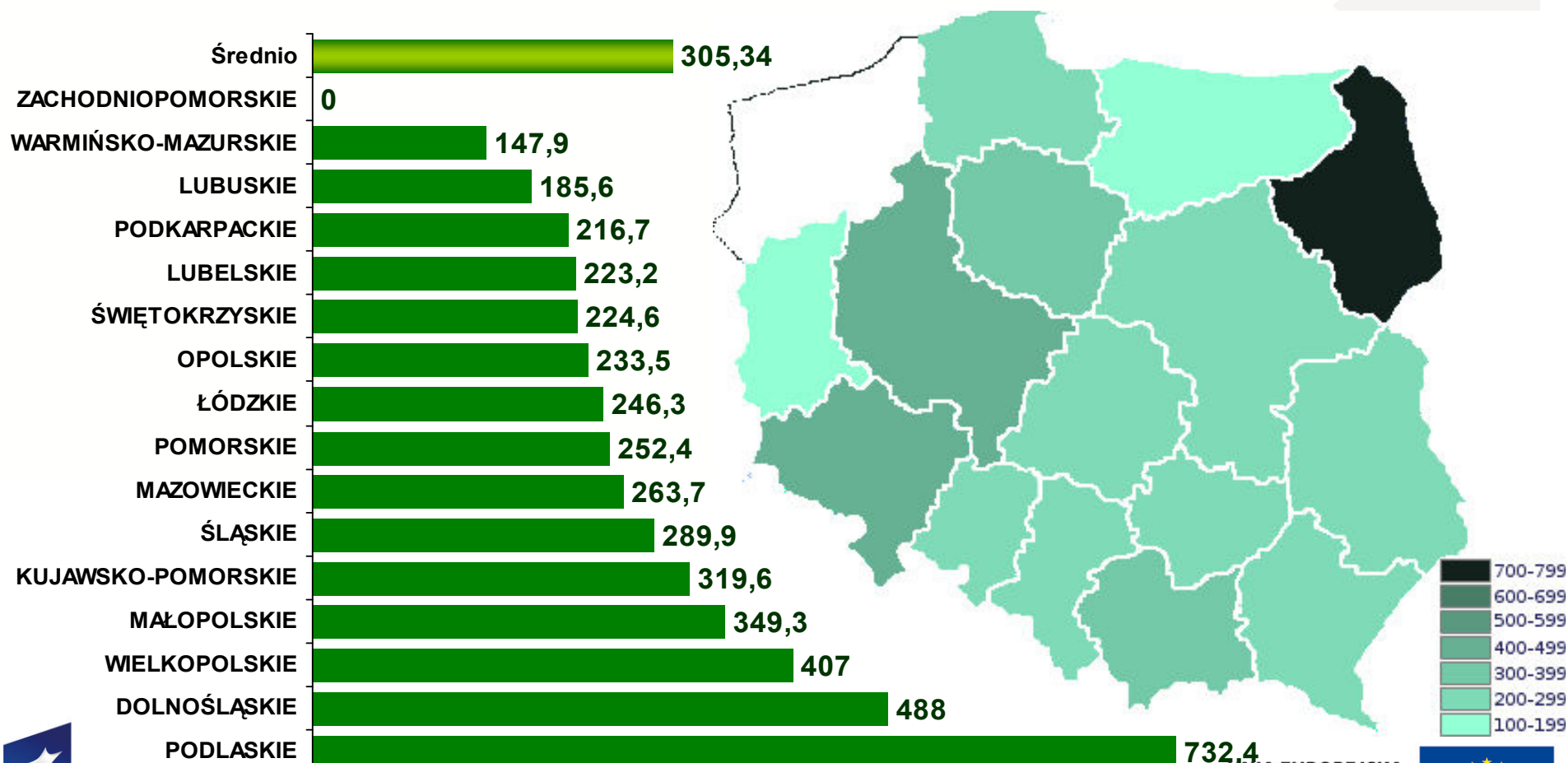
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Przegląd obecnego systemu wspierania szkół

kadra bibliotek pedagogicznych

Liczba nauczycieli przypadających na 1 etat merytoryczny w bibliotekach pedagogicznych w poszczególnych województwach

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

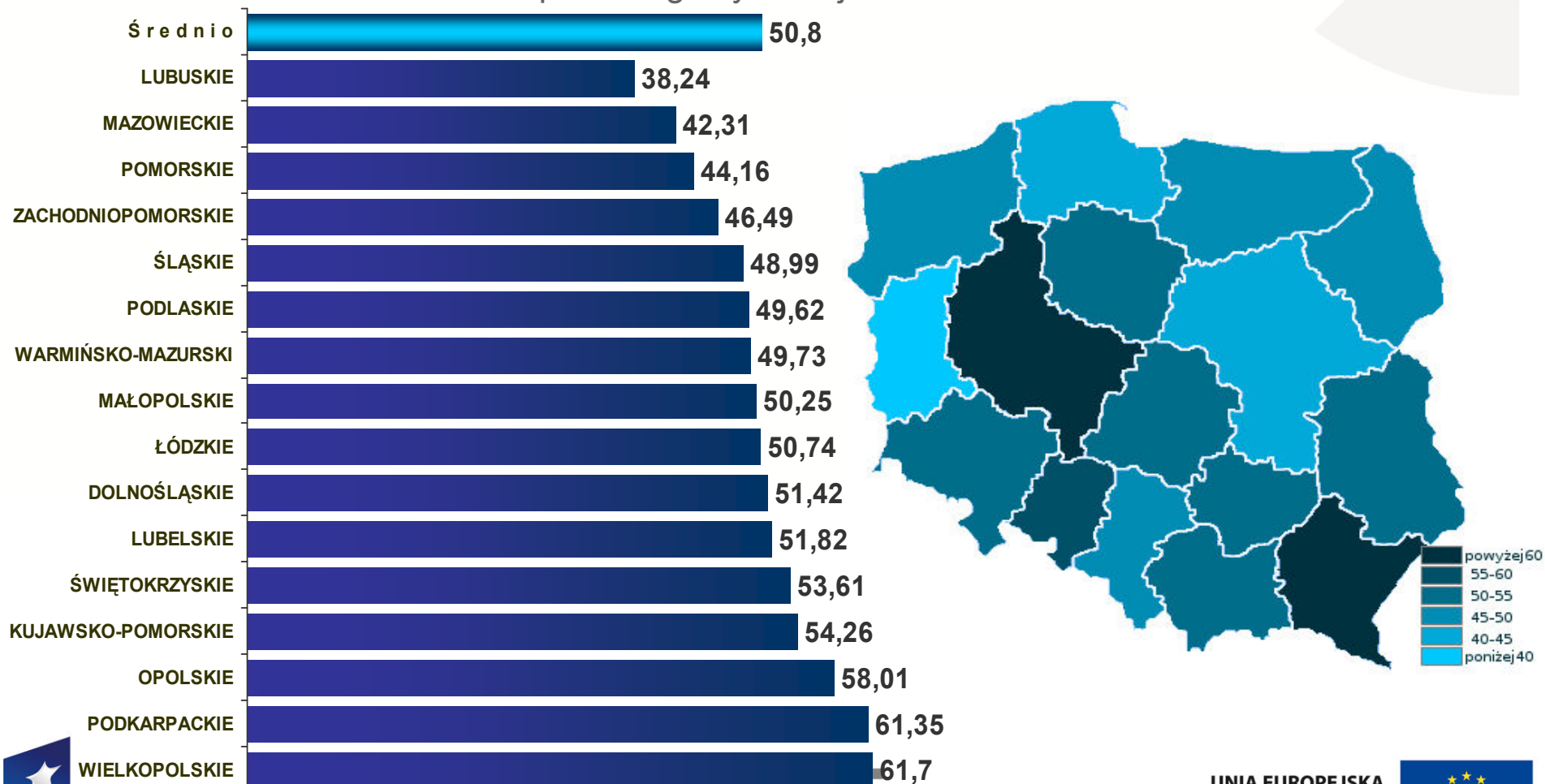
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Przegląd obecnego systemu wspierania szkół

kadra poradni psychologiczno-pedagogicznych

Liczba nauczycieli przypadających na jednego pracownika merytorycznego poradni w poszczególnych województwach

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

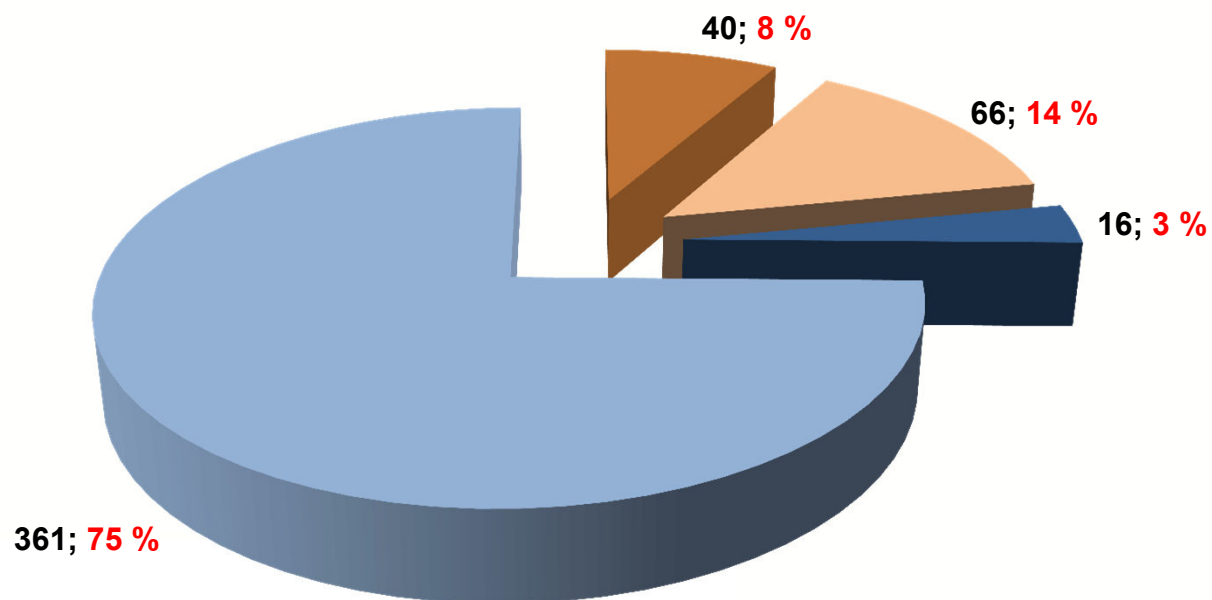

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Problemy sytemu doskonalenia nauczycieli i wspierania szkół

Akredytowane i nieakredytowane placówki doskonalenia nauczycieli

- akredytowane publiczne placówki doskonalenia nauczycieli
- nieakredytowane publiczne placówki doskonalenia nauczycieli
- akredytowane niepubliczne placówki doskonalenia nauczycieli
- nieakredytowane publiczne placówki doskonalenia nauczycieli

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Problemy sytemu doskonalenia nauczycieli i wspierania szkół

- Proces doskonalenia jest nastawiony na pojedynczego nauczyciela, zaspokajając jego potrzeby szkoleniowe, często odbiegające od potrzeb szkoły.
- Uczestnictwo w różnych formach doskonalenia nie znajduje odzwierciedlenia w praktyce zawodowej nauczycieli, jak również nie wpływa na proces wprowadzania zmian w szkole; brak mechanizmów wsparcia nauczycieli we wprowadzaniu zmian.
- Różne formy doskonalenia rozproszone są między wieloma instytucjami systemu wsparcia; brak mechanizmów wymuszających współpracę między tymi instytucjami.
- Mało elastyczne reagowanie na zmiany zachodzące w polskiej edukacji

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wyzwania polskiej edukacji

- Upowszechnienie edukacji przedszkolnej
- Obniżenie wieku szkolnego
- Wdrażanie nowej podstawy programowej
- Wdrażanie nowego modelu szkolnictwa zawodowego
- Wdrażanie nowego modelu pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- Nowy nadzór pedagogiczny
- Praca w warunkach głębokiego niżu demograficznego
- Edukacja jako narzędzie poprawy spójności społecznej

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Najważniejsze założenia nowego systemu wspomagania pracy i rozwoju szkół

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nowy system doskonalenia nauczycieli powinien spełniać następujące warunki:

- **być blisko szkoły**, a więc funkcjonować w jej możliwie najbliższym otoczeniu;
- **pracować na potrzeby szkoły**, czyli dopasowywać ofertę i przebieg procesu doskonalenia do aktualnych potrzeb konkretnej szkoły; towarzyszyć szkole w całym procesie doskonalenia, od diagnozy potrzeb po monitorowanie efektów wprowadzonych zmian;
- **wykorzystywać potencjał różnych instytucji**, które świadczą usługi na rzecz doskonalenia nauczycieli.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Rekomendacje zawarte w raporcie z badań edukacyjnych prowadzonych przez dr Danutę Elsner i Krzysztofa Bednarka

„Przechodzić od okazjonalnych, jednorazowych, niepowiązanych ze sobą form pomocy, do kompleksowego świadczenia usług na rzecz pojedynczych nauczycieli i szkoły jako całości.

Kompleksowość tę można rozpatrywać jako obejmującą cały proces pomocy. Oznacza to, że jej świadczenie składa się z następujących elementów:

- diagnozy potrzeb beneficjenta,
- przygotowania pomocy (szkoleń) „na miarę” jego potrzeb,
- udzielenia pomocy,
- wsparcia w zastosowaniu nabytej wiedzy i umiejętności do praktyki,
- zbadania, jakie to przyniosło efekty rozumiane jako postępy uczniów.”

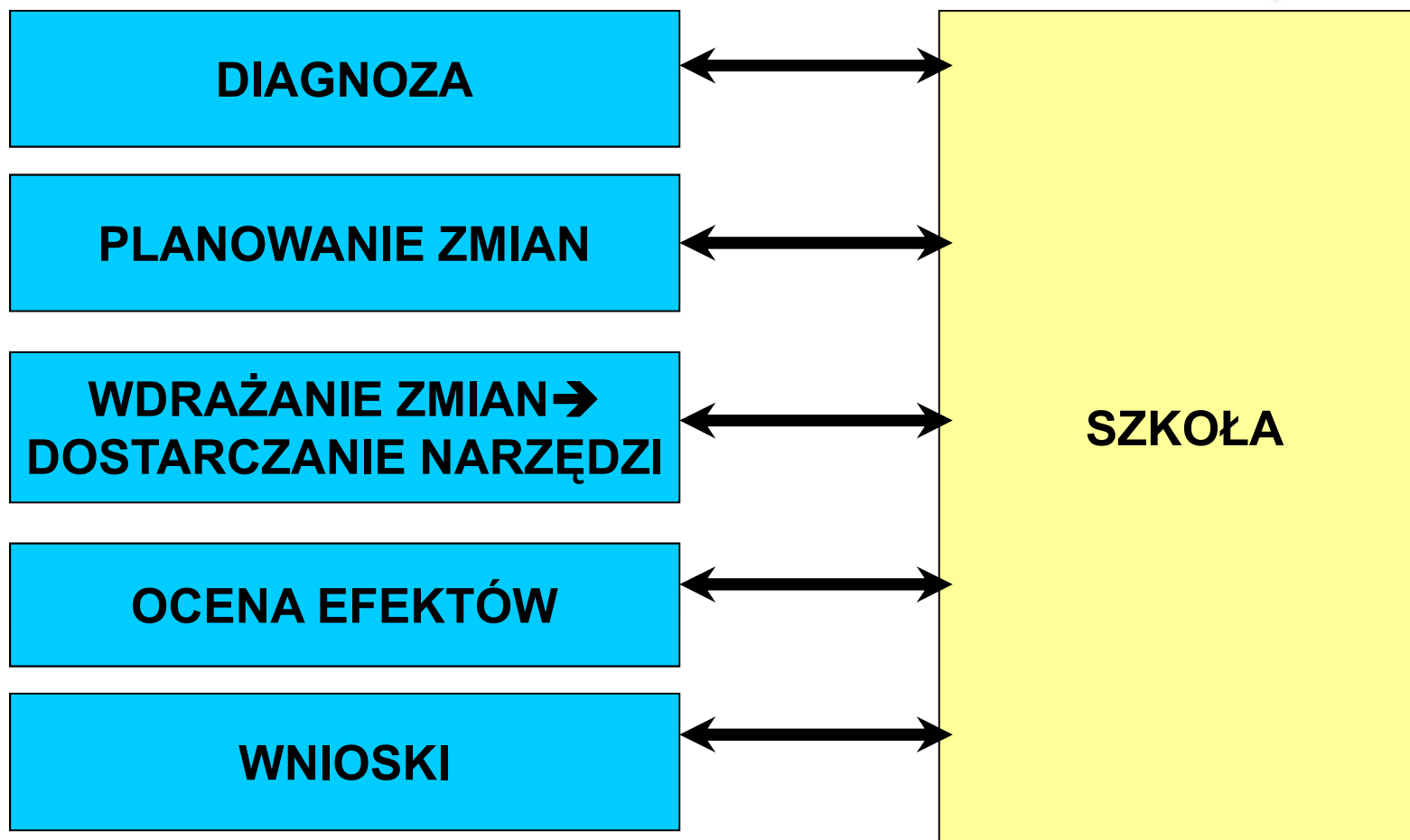
KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Procesowe wspomaganie wybranego aspektu pracy szkoły

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Procesowe wspomaganie rozwoju szkół

Najważniejsze zadania zmodernizowanego systemu wspomagania wynikają z dostosowania działań do potrzeb konkretnej szkoły.

Zadania te będą polegały między innymi na:

- opracowaniu (we współpracy z dyrektorem i nauczycielami) szczegółowej diagnozy potrzeb szkoły i pracujących w niej nauczycieli,
- pomocy w zaplanowaniu i przeprowadzeniu działań niezbędnych do rozwiązania zdiagnozowanych problemów,
- pomoc w dobraniu najlepszej dla danej szkoły formy doskonalenia (np. szkolenie czy konsultacje) oraz w realizacji tej oferty,
- wsparcie szkoły we wdrażaniu nowych rozwiązań do praktyki zawodowej nauczycieli, aby wprowadzona zmiana rzeczywiście przyczyniła się do poprawy jakości pracy danej szkoły,
- udostępnianie niezbędnych materiałów i narzędzi merytorycznych.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Powiatowy organizator rozwoju edukacji (PORE)

Osoba odpowiedzialna za przygotowanie powiatu do realizacji projektu wdrożeniowego.

Najważniejsze zadania to:

- oszacowanie posiadanych zasobów (instytucje, specjaliści)
- pozyskanie szkół i przedszkoli do współpracy
- przygotowanie wstępnej koncepcji organizacji wsparcia szkół/przedszkoli według nowych zasad
- przygotowanie wniosku o dofinansowanie
- prowadzenie działań informacyjnych

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Szkolny organizator rozwoju edukacji (SORE)

Osoba odpowiedzialna za prowadzenie poszczególnych rocznych planów wspomaganie realizowanych bezpośrednio w szkołach/przedszkolach; najważniejsze zadania to:

- wsparcie dyrektora i nauczycieli w sprecyzowaniu diagnozy potrzeb, przygotowanie wybranej oferty doskonalenia do realizacji
- podejmowanie wszelkie działania związanych z realizacją konkretnej oferty (spotkania, konsultacje zbiorowe i indywidualne, w miarę potrzeby organizowanie spotkań i konsultacji z ekspertami – specjalistami w wybranym obszarze doskonalenia)
- utrzymywanie stałego kontaktu z dyrektorem i nauczycielami.

Jego zadania obejmują również organizowanie współpracy i wymiany doświadczeń pomiędzy szkołami i przedszkolami oraz inicjowanie powstania i moderowanie działania lokalnych sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli i dyrektorów

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Przykładowe tematy rocznych planów wspomagania (oferty doskonalenia)

- Postawy uczniowskie. Jak je kształtować?
- Współpraca nauczycieli w prowadzeniu procesów edukacyjnych
- Jak i po co prowadzić ewaluację wewnętrzną?
- Praca z uczniem młodszym
- Wspieranie pracy wychowawców klas
- Współpraca szkoły ze środowiskiem lokalnym
- Ocenianie kształtujące
- Wykorzystanie TIK na zajęciach edukacyjnych
- Projekt edukacyjny w szkole

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Sieci współpracy i samokształcenia

Sieci czyli współpracujące zespoły nauczycieli umożliwiają:

- dzielenie się swoją wiedzą i umiejętnościami,
- nabywanie nowych umiejętności i wiedzy od kolegów nauczycieli oraz zewnętrznych ekspertów,
- wspólne wykonywanie wyznaczonych zadań,
- zespołowe poszukiwanie sposobów radzenia sobie z problemami.

W ramach projektów wdrożeniowych możliwe jest finansowanie takich działań związanych z budową sieci współpracy jak: organizacja spotkań, moderowanie dyskusji i forów wymiany doświadczeń dla dyrektorów szkół/przedszkoli, a także grup nauczycielskich.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Propozycje tematów sieci współpracy i samokształcenia

- Sieć dyrektorów - budowa spójności edukacyjnej (poziom powiatu)
- Sieć dyrektorów - pozapedagogiczne zadania dyrektora szkoły
- Sieć dyrektorów - organizacja pomocy pedagogiczno-psychologicznej w szkole
- Sieć dyrektorów - rola dyrektora w promocji szkoły
- Sieć polonistów - edukacja czytelnicza
- Sieć polonistów - edukacja filmowa
- Sieć matematyków - jak wspierać dziecko w uczeniu matematyki
- Sieć historyków - praca ze źródłami historycznymi
- Sieć przyrodników - doświadczenia i eksperymenty na zajęciach lekcyjnych

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Propozycje tematów problemowych sieci współpracy i samokształcenia

- Jak budować własne programy nauczania?
- Praca z nowoczesnymi technologiami
- Jak radzić sobie ze szkolną absencją
- Nauczyciele pracują zespołowo
- Promocja szkoły i budowanie wizerunku
- Praca z uczniem zdolnym na zajęciach koła naukowego
- Jak rozwijać twórcze myślenie uczniów?
- Praca z uczniem młodszym

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Rola koordynatora sieci obejmuje:

- **Proponowanie inicjatyw, tematów spotkań i sposobów pracy,** które uznaje za wartościowe w kontekście zdiagnozowanych potrzeb – uzgadnianie celów, programu, metod pracy
- **Wspieranie aktywności i dzielenia się wiedzą przez uczestników** – zadawanie pytań, inspirowanie do refleksji, stwarzanie przestrzeni dla wymiany doświadczeń i wspólnego wypracowania rozwiązań.
- **Zapewnianie bezpiecznej atmosfery do pracy,** troska o komfort uczestników, proponowanie działań, które nie są zagrażające lub wykraczające poza możliwości uczestników, interweniowanie w sytuacjach naruszenia lub poszanowania praw innych.
- **Motywowanie uczestników do pracy** w sieci, pokazywanie korzyści związanych z aktywnym uczestnictwem, prowokowanie dyskusji i stwarzanie możliwości dla dostrzegania własnych postępów.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Rola koordynatora sieci obejmuje:

- **Monitorowanie postępów pracy sieci**, przypominanie uczestnikom o wzajemnych zobowiązaniach i wpływających terminach;
- **Otwartość na propozycje i sugestie ze strony uczestników** – gotowość do modyfikowania programu w taki sposób, by uwzględniać zmieniające się potrzeby, oczekiwania i preferencje;
- **Wspieranie otwartości** w dzieleniu się własnymi problemami i wątpliwościami, zadawanie pytań i inspirowanie dyskusji dotyczącej praktyki zawodowej uczestników, zapewnianie przestrzeni na wypowiedź dla możliwie największej grupy uczestników.
- **Organizowanie pracy sieci** – przekazywanie potrzebnych uczestnikom informacji z odpowiednim wyprzedzeniem, dostosowanie harmonogramu pracy sieci do ważnych wydarzeń w kalendarzu szkół/przedszkoli, zapewnianie dogodnych warunków do pracy w ramach możliwości lokalowych i budżetowych.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Koordynator sieci nie jest:

- **Nieomylnym ekspertem**, który zna wszystkie odpowiedzi, potrafi rozwiązać każdy problem, zabiera głos w pierwszej kolejności.
- **Opiekunem uczestników** - jedyną w grupie osobą, która przyjmuje na siebie odpowiedzialność za emocje i negatywne doświadczenia uczestników, a także ich konflikty czy opór związany z angażowaniem się w trudne zadania.
- **Indywidualnym doradcą**, którego praca polega na rozwiązywaniu problemów szkoły/przedszkola lub uczestników, udzielaniu porad i odpowiedzi na indywidualne pytania członków zespołu.
- **Przełożonym uczestników**, który traktuje powierzony mu personel jak zasoby potrzebne do realizacji odgórnie ustalonego celu, może wydawać polecenia służbowe i nagradzać lub karać za sposób, w jaki zostały one wykonane.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Praca na platformie informatycznej

- Dyskusje, wymiana informacji i spostrzeżeń dotyczących tematyki sieci (forum wymiany doświadczeń, forum dyskusyjne)
- Koordynowanie pracy uczestników nad wspólnie tworzonymi rozwiązaniami,
- Publikacja efektów pracy (np. wypracowane narzędzia, scenariusze lekcji itp.)
- Dzielenie się zasobami użytecznymi dla uczestników sieci (zamieszczanie dokumentów, filmów, prezentacji , zdjęć itp.)
- Udział w szkoleniach e-learningowych

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Główny cel projektów:

Poprawa jakości systemu doskonalenia nauczycieli, spójnego z rozwojem szkół i placówek oświatowych

Najważniejsze założenia projektów:

system doskonalenia w Polsce powinien być nakierowany na pracę ze szkołą czy placówką, powinien służyć wspieraniu jej w wykonywaniu zadań nakładanych przez państwo, jak również wspomagać w rozwiązywaniu jej indywidualnych problemów. Oferta kierowana do szkół/przedszkoli z systemu doskonalenia powinna być wynikiem analizy sytuacji placówki, wobec której jest kierowana.

Okres realizacji projektu *System doskonalenia nauczycieli....*:

01.04.2010 – 31.10.2015

Planowany okres realizacji projektów wdrożeniowych:

od 09.2012

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Działania prowadzone w ramach projektu *System doskonalenia nauczycieli*

- Opracowanie nowych procedur i narzędzi merytorycznych (w tym profile kompetencji, roczne oferty doskonalenia, zasady sieciowania, scenariusze spotkań, przewodniki dla pracowników nowego systemu, dyrektorów szkół i samorządowców).
- Szkolenia (pracownicy nowego systemu – 2 500 osób/14 dni; dyrektorzy szkół – 7 300 osób/2 dni, powiatowi organizatorzy rozwoju edukacji – 400 osób/4 dni).
- Przygotowanie informatycznego systemu zarządzania informacją (baza zasobów wspierających doskonalenia, baza ekspertów, moduły interaktywne służące do budowy sieci współpracy i samokształcenia).
- Działania informacyjne (spotkania i konferencje, foldery i ulotki informujące o nowym systemie, strona internetowa).

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Działania finansowane w ramach projektów konkursowych

- Przeprowadzenie procesu wspomagania w zainteresowanych szkołach i przedszkolach (realizacja rocznych planów wspomagania wybranego aspektu pracy według zasad wypracowanych w projekcie systemowym ORE).
- Budowa i moderowanie lokalnych sieci współpracy dla dyrektorów szkół/przedszkoli i nauczycieli

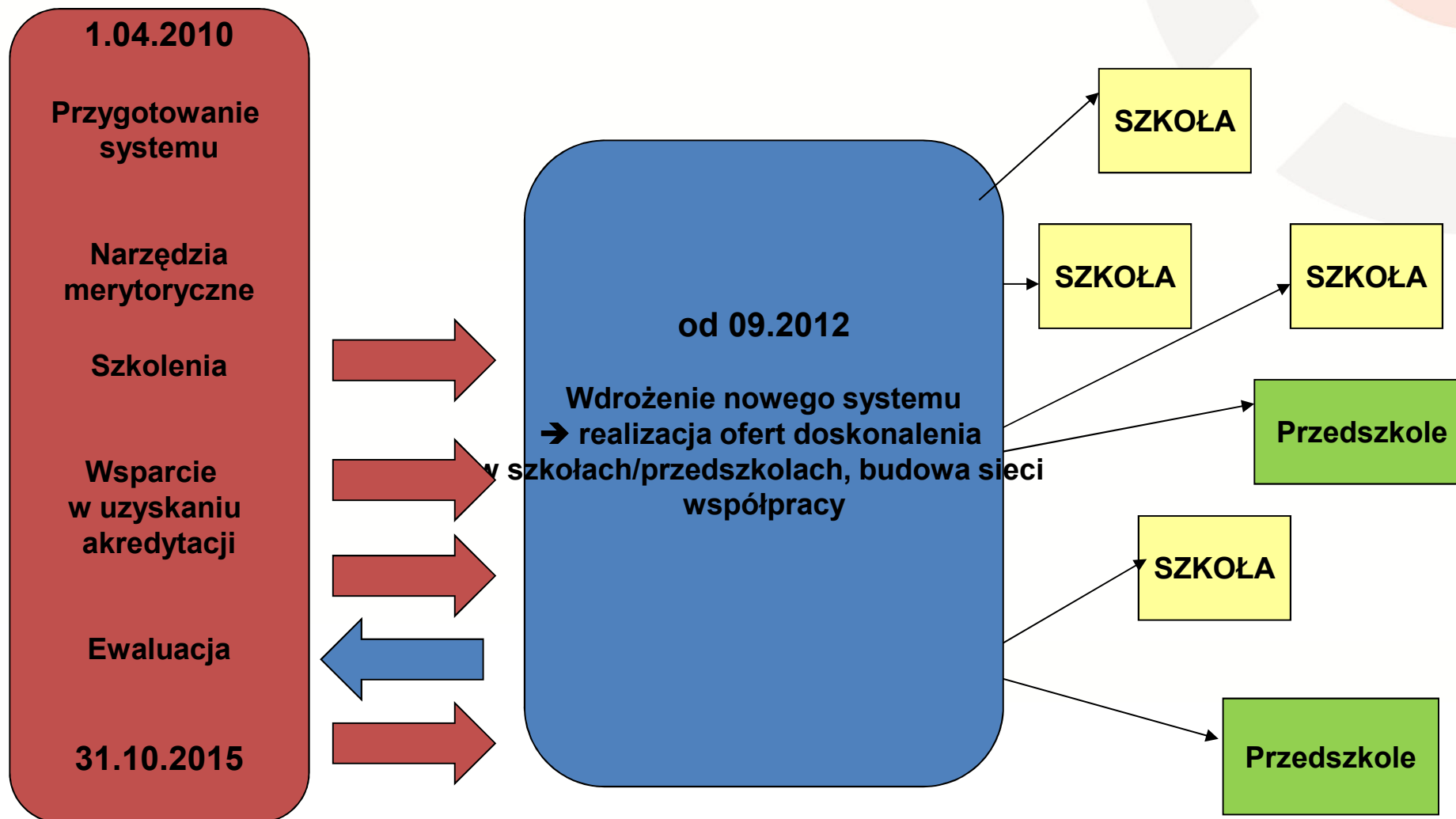
KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wzajemne relacje obu projektów

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Harmonogram prac projektowych

Projekt ORE:

2010 – 2012 opracowanie systemu informatycznego, procedur, poradników, ofert doskonalenia oraz innych materiałów merytorycznych

IX- VI 2012 przygotowanie samorządów do przystąpienia do projektu wdrożeniowego (spotkania informacyjne, szkolenia liderów zmian)

2012 - 2015 szkolenia pracowników nowego systemu doskonalenia, spotkania informacyjne i szkolenia dla odbiorców

X 2012 – VI 2015 – realizacja projektów w szkołach usług (dyrektorzy szkół, przedstawiciele organów prowadzących), dalsze opracowywanie materiałów i narzędzi merytorycznych

2012 – 2014 ewaluacja on-going wdrożonych rozwiązań

Projekt wdrożeniowy:

od VII 2012 – nabór wniosków i podpisanie porozumień z samorządami lokalnymi

od IX 2012 – realizacja projektów w szkołach

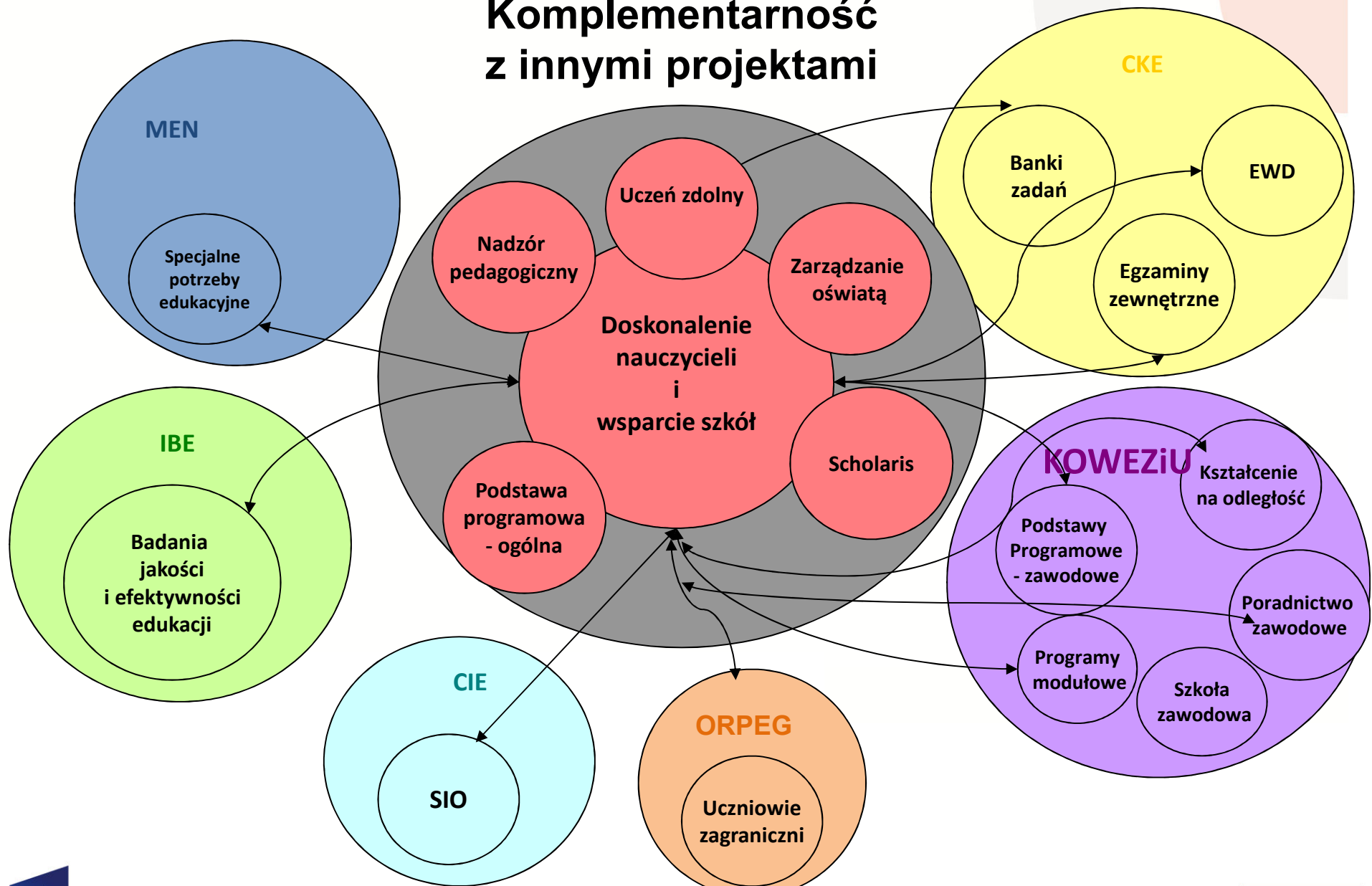
KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Komplementarność z innymi projektami

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Kto skorzysta na zmianach?

- **Uczniowie**, którzy otrzymają wsparcie w rozwoju.
- **Nauczyciele**, którzy otrzymają kompleksową pomoc w pracy dydaktyczno-wychowawczej.
- **Szkoły i placówki oświatowe**, którym zostanie udzielone wsparcie we wszystkich obszarach działania.
- **Samorządy lokalne**, które otrzymają wsparcie w budowie lokalnej sieci współpracy szkół i placówek oraz w kreowaniu polityki oświatowej.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Dziękujemy za uwagę

www.ore.edu.pl

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

